

269/9

10071592

COBISS ©

КОНА

администра

И К Е Т И Њ

Св. 9.

ПРАВИЛНИК

О ИЗДАВАЊУ И ВИЗИРАЊУ
ПУТНИХ ИСПРАВА

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1.

1933

0

1P=3838977D

71592

К 209
12

ИРКА ЗАКОНА
прогумачених судском и администра-
тивном праксом

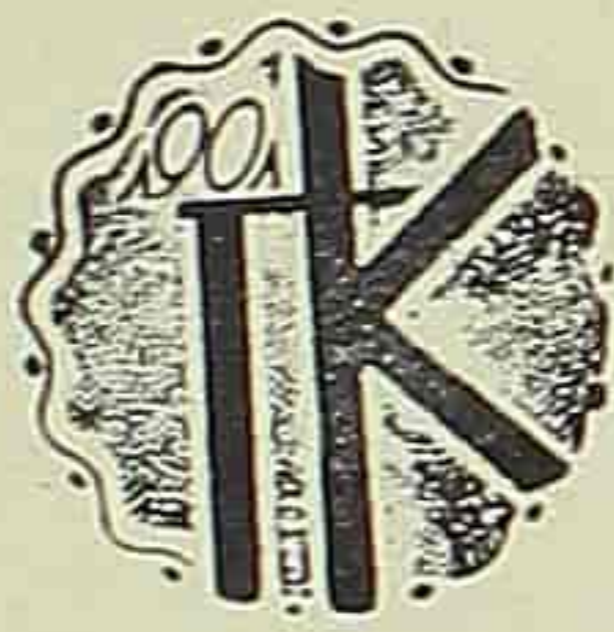
СВ. 9.

Ј. Ш.

Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

ПРАВИЛНИК

О ИЗДАВАЊУ И ВИЗИРАЊУ ПУТНИХ ИСПРАВА

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1.

1933

САДРЖАЈ

	Страна
Опште одредбе (чл. 1—10) — — —	5
Облик и испуњавање пасоша (чл. 11—18). — — — — — — — — —	11
Услови за добијање пасоша (чл. 19—26). — — — — — — — — —	21
Рокови пасоша (чл. 27—30) — — —	25
Индивидуални пасоши (чл. 31) — —	26
Заједнички пасоши (чл. 32) — —	27
Колективни пасоши (чл. 33) — — —	27
Пропусница (чл. 34—39) — — — —	27
О визама (чл. 40—47) — — — — —	29
Рокови виза (чл. 48—56) — — — —	31
Исељенички пасоши (чл. 57—59) —	33
Објаве (за унутрашњи саобраћај) (чл. 60—63) — — — — — — — — —	34
Таксе (чл. 64—67) — — — — —	36
Завршна наређења (чл. 68 и 69) —	47

ПРАВИЛНИК

Д. З. Бр. 2740. од 1. априла, 1924. год.,

о издавању и визирању путних исправа за грађане
Краљевине Југославије

Опште одредбе

Чл. 1. — Пасош је јавна исправа, која овлашћује сопственика на путовање и боравак у иностранству и утврђује идентичност и држављанство лица, на које гласи.

Пасоше издају надлежне државне власти, које су означене у чл. 3 овог Правилника.

Сам пасош, на овлашћује сопственика на путовање и боравак у иностранству, без визе, о којој је реч у чл. 40—47.

Претпоставка је, да пасош утврђује идентичност и држављанство лица на које гласи. Та се претпоставка међутим може оборити, пошто сам факат имања пасоша у рукама ту могућност не искључује.

По § 125. Кривичног закона: „Ко повреди суверенитет Краљевине Југославије недопуштеним.... доласком у област Краљевине противно међународном праву, казниће се затвором.”

Уопште, међународно право не регулисава питање доласка у област једне државе; и за своје и за стране држављане то је питање домаћег права. Тамо где се једна држава нарочито одриче права улазне визе за држављане једне одређене државе, не може бити ни говора о делу из § 125. Крив. зак. — Према томе се дело повреде суверенитета доласком у област Краљевине „противно међународном праву” правнички не би могло конструисати.

По § 222. Крив. закона: „Казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара... 1. ко начини лажну путну исправу или праву преиначи у намери да је употреби као праву или ко учини да му се путна исправа изда под лажним именом”.

Чл. 2. — Нико не може прећи границу Краљевине Југославије без исправног заграничког пасоша, у колико то није изузето специјалним наређењима и утврђеним споразумима, као: о преласку двовласника, малограничном саобраћају, речној и морској пловидби и т. д.

Готово са свима суседним државама постоје у трговинским уговорима шире или уже одредбе о пограничном промету, нарочито двовласника. За таква лица и њихов прелаз границе, важе дотичне нарочите одредбе.

Објашњење Одел. поср. пор. Мин. финанс. Бр. 13135. од 27. априла, 1923. год.:

Двовласници који имају своја имања и ван територије Краљевине морају при прелазу границе имати „пролазнице”. Њих издају царин-

ске власти на основу података и докумената које двовласници прибављају од полицијских и општинских власти.

На ове пролазнице лепа се такса из Т.Бр. 221. таксене тарифе и њу наплаћују царинске власти. На остале радње код полицијских и општинских власти не плаћа се никаква такса.

Царинарница ће код издавања пролазница двовласницима имања наплатити на молбу, којом се пролазница тражи, таксу из Т.Бр. 1. таксене тарифе, а за све остале формалности око добивања пролазнице, као што су јемство и разне потврде општинске, полицијске и финансијске власти само такса из Т.Бр. 221 таксене тарифе, која се лепа на пролазници.

Закон о таксама Т.Бр. 221.

За пролазнице које царинске власти издају двовласницима — — — — 5.— дин.

Сви претходни послови за добијање пролазнице не подлеже такси.

Чл. 3. — Заграничне пасоше могу издавати:

1. у земљи:

а) Министарство Иностраних Дела (дипломатске пасоше);

б) у Београду: Управа Града Београда;

в) у унутрашњости Србије и Црне Горе: Краљ. Жупанијске Области, као и полицијске власти у бившим окружним местима, искључиво грађанима тих места;

г) у свима осталим покрајинама издаваће путне исправе, поред жупанијских области за грађане свих места дотичне области, још и

оне власти, које су и до данас издавале (ако и даље функционишу), али ће се њихово право издавања протегнути једино на грађане дотичног места, изузимајући на острвима.

Детаљнија упуства по овој ствари добиће власти од жупанијских области.

2. у иностранству:

д) Краљевско Дипломатска Представништва и Конзуларна Заступништва; Краљевске Делегације, овлашћене за то од стране Министарства Иностраних Дела;

ђ) Краљевски Почасни Конзулати не могу издавати пасоше без специјалног овлашћења Министарства Спољних Послова.

Наредба Министра унутрашњих послова III Бр. 535. од 3. марта, 1930. год.:

Приликом легализација и истављања јавних исправа на француском (разних сведочанстава о држављанству, владању, имовноме стању и т. сл., матичних извода, путних листова и др.) власти опште управе не употребљавају увек најподесније изразе за ознаку појединих надлештава и органа унутрашње управе Краљевине Југославије.

У будуће се има употребљавати ова терминологија:

Краљевина Југославија = Royaume de Yougoslavie.

Банска управа савске бановине — Загреб
= Administration de la Banovina de la Save —

Банска управа дравске бановине — Љубљана
= Administration de la Banovina de la Drava
— Lioubliana

Банска управа дунавске бановине — Нови Сад
= Administration de la Banovina du Danube —
Novi Sad

Банска управа моравске бановине — Ниш
 = Administration de la Banovina de la Morava
 — Niš

Банска управа дринске бановине — Сарајево
 = Administration de la Banovina de la Drina —
 Saraiévo

Банска управа вардарске бановине — Скопље
 = Administration de la Banovina du Vardar —
 Skorlié

Банска управа зетске бановине — Цетиње
 = Administration de la Banovina de la Zéta —
 Cetinié

Банска управа врбаске бановине — Бања Лука
 = Administration de la Banovina du Vrbas —
 Banua Louka

Банска управа приморске бановине — Сплит
 = Administration de la Banovina du Littoral — Split

Бан = bane

Бановина = Banovina

Срез = arrondissement

Среско начелство = administration d'arrondissement

Среска испостава = Séction d'arrondissement

Срески начелник = Chef d'arrondissement

Старешина среске испоставе = Chef de la Séction
 d'arrondissement.

Према организацији управних власти изведеној на основу Закона о називу и подели Краљевине на управна подручја, Закона о банској управи и Закона о унутрашњој управи, надлежни су за издавање пасоша у земљи:

а) Министарство иностраних дела (за дипломатске пасоше);

б) у Београду: Управа града Београда;

в) у унутрашњости ;

1) Банске управе;

а само изузетно и по нарочитом овлашћењу Банске управе:

2) срески начелници;

3) претстојници градске полиције у гра-

довима ван седишта бановина, где врше месну полицијску власт;

4) старешине среске испоставе.

Чл. 4. — Али све те власти, побројане у тач. д) члана 3-ћег, не могу издавати нове пасоше без предходног обавештења од надлежне полицијске власти оног лица, које пасош тражи или од Министарства Унутрашњих Дела.

Ове власти могу једино продужити вредност старог пасоша или издати привремени пасош на 2—3 месеца, док не стигне потребно обавештење; сем тога, ове власти могу издавати *Pass-e Avant-e* у циљу рапатрирања наших грађана.

Чим неко Представништво на страни изда или продужи пасош неком лицу, дужно је известити одмах његову надлежну власт или Министарство Унутрашњих Дела.

Изузетно наша Представништва могу издавати пасоше оним нашим исправним грађанима који стално живе на страни, а који су своју војну обавезу регулисали.

Краљевске власти у земљи могу издавати и продужавати пасоше лицима, која стално бораве у иностранству, само пошто су претходно добили мишљење оног Краљевског Заступништва, у чијем обласном подручју стално борави заинтересовано лице. Изузетно од овога, Министарство Унутрашњих Дела може издати наређење појединим властима односно издавања и продужавања оваквих пасоша и без мишљења Краљевског Заступништва на страни.

Чл. 5. — Визирање и продужење једном већ издатих пасоша, могу вршити и првостепене полицијске власти (срески начелници, котарски предстојници, котарска поглаварства и т.д.) из места сталног боравка молиоца. Изузетно могу ове послове вршити и друге првостепене власти, на чијем подручју није молилац надлежан, кад прибаве телеграфско или телефонско обавештење од молиочеве надлежне власти.

Чл. 6. — За издавање заграничног пасоша надлежна је она власт, на чијем подручју потраживаоц пасоша стално борави.

Од овога се могу изузети хитнији случајеви, као и кад је неком лицу одлазак његовој надлежној власти скопчан са великом дангубом и штетом, у коме случају може му издати пасош и која друга власт; али је лице ипак дужно поднети уверење о својој испразности, као и остала документа, која му се траже. У случају немања докумената, власт ће тражити обавештење брзојавно о трошку молиоца или телефонским путем.

Исто тако државним чиновницима и службеницима, који су на служби ван места свога иначе сталног боравишта, надлежна власт места службовања таквога лица, може му издати пасош или визу, ако исто лице испуни услове из чл. 23. овог Правилника.

На исти начин и оним лицима, која су обавезна ма и привремено се бавити неким послом у коме месту ван свога сталног боравишта, надлежна полицијска власт дотичнога места, може му издати пасош или визу, наравно

ако лице испуни све услове потребне за добијање пасоша или визе.

У свима овим случајевима, власт, која је издала пасош или визу, поступиће по чл. 8. овога Правилника.

Наређење Министра унутрашњих послова
Д.З.Бр. 4213. од 13. маја, 1924. год.:

Шофер или управљач (при прелазу границе аутомобилом) поред интернационалне (аутомобилске путне исправе мора да има и своју личну путну исправу — пасош — и све остале хартије прописане од полициских власти у реду.

Чл. 7. — Ако која надлежна власт на чијем подручју молилац не борави стално, изда таквом лицу или визиру пасош, дужна је одмах да извести и његову надлежну власт, која ће опет, у случају да је лице ма у чему обмануло ону власт, која му је издала или визирала пасош, извести је о овој обмани и неправилно добијеном пасошу.

У овом случају молиоцу ће се одмах одузети пасош, с тим, да му се за неко време не издаје и поред тога узеоће су на одговор и казнити за обману власти, ако то дело не спада у кривицу већег рода.

Оваквом лицу издаће се пасош, пошто се стекне уверење да се исто поправило.

Ако би које надлештво имало података или му се буде доставило, да је неко лице, које тражи пасош, сумњиво, неће се донети одлука о издавању пасоша све дотле, док се не прикупе детаљнији подаци о истоме лицу и не утврди право стање.

Ову истрагу надлештво мора водити најхитније, тако да лице, које тражи пасош, а

надлештво га без потпуних доказа, држи за сумњиво и неисправно, не претрпи услед недобијања пасоша какву озбиљну штету.

Овим сумњивим и неисправним лицима, неће се моћи давати путне исправе све дотле, док се поново не стекне уверење да се дотично лице изменило и да су све сметње, које су му биле на путу за добијање пасоша, нестале. Спискове свих важнијих случајева сумњивости или неисправности кога лица, треба доставити и Министарству Унутрашњих Дела и у будуће редовно их слати, како би се водили у евиденцији, у случају њиховог тражења пасоша код друге власти.

Свако ће надлештво имати ова лица у евиденцији и исписивати картоне за своју картотеку.

Чл. 8. — Лицима, која су у притвору, која одговарају за скитњу, или какву другу бесчасну кривицу, као и војним бегунцима, не може се издати пасош све дотле, док се њихове кривице потпуно не иследе и не утврди право стање.

У случају да истрага испадне на штету лица, њему се не може издати пасош све дотле, док не издржи законску казну и док се не стекне уверење о његовој поправци.

Приликом претреса неког лица, код кога се утврди ма каква неисправност или кривица, а код кога се нађе загранични пасош, исти му се има одузети.

У случају да је лице отпутовало са оваквим пасошем, поступиће се овако одмах по његовом повратку. У важнијим случајевима, предузимаће се хитни кораци преко Министар-

ства Иностранних Дела, да му се легитимација у иностранству одузме и нагна на повратак.

Чл. 9. — Пасоши ће се издавати са визом за све земље, које буде молилац тражио, сем оних земаља, у које се молиоцу не одобрава одлазак, ако таквих има.

Чл. 10. — Првостепене власти за издавање пасоша су оне, које су побројане у члану 3-ћем овог „Правилника”; Министарство Унутрашњих Дела ће разматрати само жалбе појединаца, на већ донету одлуку ниже власти, те ће је оснажити или поништити.

По себи се разуме, да су наређења Министарства Унутрашњих Дела појединим властима, односно издавања или визирања пасоша потпуно обавезна.

Према објашњењу Министра војске и морнарице П. Бр. 21831. од 29. априла, 1930. год. (наведеном код чл. 19. овог Правилника) противу одбијања издавања пасоша лицима из последње алинеје чл. 45. Зак. о устројству војске и морнарице, нема места жалби.

Облик и испуњавање пасоша.

Чл. 11. — Облик пасоша за целу Краљевину Југославију је исти и прописан је од стране Министарства Унутрашњих Дела.

Пасоше књижице израђене су у Државној Штампарији у Београду и то у три врсте: 1. ћирилицом и француски; 2. латиницом и француски и 3. словеначки и француски.

Свака књижица има 24 стране и по испуњењу књижице, не смеју се дометати други

листови, већ се пасош може једино заменити другим.

На 1-вој страни пасошке књижице, где стоји знак Н⁰, ставља се најпре број (регистра) под којим је заведена молба дотичног лица, а затим редни број из књиге издатих пасоша. На пр.: Н⁰. 256-1312¹.

Испод овог броја, а у рубрици: „вреди за“, ставља се време за које је пасош издат. На пр.: вреди за (6) шест месеци (.)

На другој страни књижице, све се рубрике имају испунити ћирилицом (латиницом или словеначки) и на француском. У сваком случају осим на нашем, мора се испунити и на француском језику.

Последњу рубрику: „својеручни потпис“ мора само лице, на које гласи пасош, да испуни т.ј. да се потпише.

У случају да је лице неписмено, надлежна власт ставиће: „неписмен“ (illettrè).

На страни 4-ој стоји рубрика: „путује с њим“ (.); у овој рубрици поред притежаоца пасоша, могу се уписати за путовање још и његова најближа породица: жена и малолетна деца до 16 год. старости; сви остали морају добити засебне пасоше.

На петој страни у рубрици: „издато од“ ставља се надлештво, које је пасош издало, наравно на нашем и француском језику, а испод тога: дан, месец и година издавања пасоша.

Испод рубрике: „дана месеца“ с леве стране, ниже, ставља се печат надлештва, које је издало пасош.

У место шефа надлештва (али само у његовом одсуству) може потписати пасош и његов заменик. (Указно лице).

Испод рубрике: „место за лепљење марака“, лепе се таксене марке у вредности за то прописаној, које се морају и прописно поништити. У иностранству убележује се сума наплаћене таксе у дин. и у монети дотичне земље, са ознаком Т.Бр. и броја под којим је наплаћена такса уведена у таксени дневник.

На 6-тој страни лели се фотографија сопственика пасоша и оних чланова породице с којима путује; фотографију треба причврстити тако, да се не би могла другом заменити а да се тиме лист не повреди. Фотографија не сме бити старија од 1 године дана.

На угловима фотографије, има се утиснути печат, који мора једном својом половином да захвати и лист.

На седмој страни при врху ставља се виза путовања: на пр.: *Vu bon pour se rendre en (à)*, а испод тога с леве стране датум и година, а с десне стране: звање и потпис шефа надлештва или његовог заменика, као и печат надлештва.

тачно, разговетно и читко, без икаквих пребрисавања и дописивања: на нашем и француском језику.

Чл. 12. — Сваки пасош има се исписати

У појединој рубрици може се уписати само одговарајући текст, али никако оно, што не одговара тој рубрици.

Исто тако потпис шефа надлештва или његовог заменика мора бити читко стављен, да се може прочитати: факсимил се не сме употребљавати.

Печат се мора јасно ударити, да се да видети из кога је надлештва.

Види наредбу Министра унутрашњих послова III Бр. 535. од 3. марта, 1930. год., код чл. 3. Правилника.

Чл. 13. — Пасоши се израђују искључиво у Државној Штампарији у Београду и свако надлештво било у земљи или на страни, дужно је да их набави у довољном броју, тако да се не дешавају случајеви нестанка пасошких књижица и чекања док стигну из штампарије. Новац за пасоше шаље се штампарији у напред; без њега се књижице не могу добити,

Штампање пасошних књижица ма у којој другој штампарији забрањено је (Чл. 22. Закона о установљењу нових Држ. Монопола од 3. августа 1893 године).

Изузетак чине исељенички пасоши. Види чл. 57. Правилника.

Закон о установљењу нових државних монопола од 3. августа, 1893. год.:

Чл. 22. — Штампар, који се ухвати да штампа монополисане формуларе и хартије, или ко би се ухватио да израђује таксене, поштанске крчмаринске и уопште све друге монополисане марке, казни се по кривичном закону.

Кривични законик за Краљевину Југославију од 27. јануара, 1929. год., са изменама и допунама од 9. октобра, 1931. год.:

§ 225. — Ко начини лажне знаке за вредност државне или које друге јавне власти, било домаће или стране, као: таксене, поштанске, или трошаринске марке, таксену хартију и уопште све

такве знаке који постоје на основу каквог закона, или ко преиначи који од оваквих знакова и да му изглед веће вредности у намери да их употреби као праве или да их прода или другом да на употребу, казниће се робијом до десет година и новчано.

Чл. 14. — Молбе (формулари) за тражење пасоша, морају бити прописно таксиране. Таксе за пасоше и визу, не може се нико ослободити.

Свака власт надлежна за издавање пасоша дужна је, да свакоме лицу, које има права на пасош или визу, најбрже исти изда. Ако које лице нема потребна документа, која доказују његову исправност, власт је дужна да то прибави најбржим путем, телефонски или телеграфски, о трошку молиоца.

У кратко: исправном лицу ни у колико не смеју се чинити тешкоће око издавања пасоша, па ма и немало сва прописна документа, која би се тражила од неког непознатог лица. Кад за кога власт зна да је исправан и да нема сметње издавању путне исправе, не треба му ни стварати отежице. За непознатог пак, власт је дужна да прибави најхитнијим путем обавештење.

Исто тако пак, лично присуство није обавезно за добијање путне исправе. Ово се специјално не може тражити од лица, далеко удаљена од места надлежне власти за издавање пасоша. У овом случају нижа власт узеће сва потребна документа од молиоца, фотографије, опис и потребне таксе и послаће по-

штом надлежној полицијској власти са мишљењем о издавању пасоша, те ће ова најхитније испунити пасош и вратити га власти, која га је послала. У иностранству може се у случајевима обзира вредним (удаљеност, болест и сл.) слати поштом уз повратни рецепис или преко локалне власти, где је то могуће.

Све се ово мора извршити најхитније.

У 2., 3., 4. и 5. Напомени уз Т.Бр. 237. таксене тарифе Закона о таксама (наведеног код чл. 64. овог Правилника) побројана су лица која су изузетно од општих прописа ослобођена таксе на пасоше; а у 1., 2. и 3. Напомени уз Т.Бр. 238. таксене тарифе Закона о таксама (такође наведеног код чл. 64. овог Правилника) побројана су лица, која су ослобођена таксе на визу.

Чл. 15. — Свака власт, надлежна за издавање заграничних пасоша, мора водити нарочиту књигу, у коју ће уводити свако лице коме изда или визира пасош. Књига ће имати следеће рубрике:

- а) Име и презиме лица, коме је издат или визиран пасош;
- б) Занимање;
- в) Доба старости;
- г) Одакле је, (Завичајност — општина);
- д) Кад му је издат или визиран пасош;
- ђ) На које време;
- е) На основу чега му је издат или визиран пасош;
- ж) Под којим бројем му је издат или визиран пасош;
- з) За где му је издат или визиран пасош.

Чл. 16. — Ако се издаје нов пасош на основу старог, надлежна власт одузеће стари, поништити га и оставити у архиву.

Чл. 17. — У случају да неко лице, које је већ добило једном пасош или визу, тражи поново други пасош или продужење његово, а има свој ранији формулар (молбу), неће попуњавати нови формулар, већ једино власт нотираће на истом формулару издавање новог пасоша или продужење (наравно ако су прилике остале исте) тако, да ће се имати увек потпун досије о кретању једног лица.

По тач. 8. чл. 72. Таксног и пристојбинског Правилника, ради тражења пасоша мора се поднети молба на коју се плаћа такса по Т.Бр. 1. таксене тарифе закона о таксама.

Према томе одредба чл. 17. овог Правилника не би била у сагласности са одредбом тач. 8. чл. 72 Таксног и пристојбинског правилника.

Чл. 18. — Сем овога, свака власт у Краљевини надлежна за издавање или визирање пасоша, дужна ће бити да организује пасошку картотеку.

Свако лице, које добије пасош или његову визу, добиће и свој картон, који ће се ређати азбучним редом у једној кутији и на коме ће се дописивати свако друго издавање пасоша или издавање виза истоме лицу.

На овај начин, моћи ће се увек и моментално наћи подаци за свако лице, коме је из-

дат или визиран пасош, а које дође у питање. Кр. Дипломатска Представништва и Конзуларна Заступништва у Иностранству водиће такође евиденцију издатих или продужених пасоша, као и сумњивих лица, и исписивати их у картоне, у колико би ова водила картотеку.

Услови за добијање пасоша.

Чл. 19. — Сваки исправан грађанин наше Краљевине, који је испунио све законске услове, може добити загранични пасош.

Објашњење Министра војске и морнарице П.Бр. 21831. од 29. априла 1930. год.:

На учињено питање: како се има разумети последњи став чл. 45. Закона о устројству војске и морнарице, а на основу чл. 357. истог Закона објашњавам:

1. — Забрана одласка у иностранство односи се само на одласке ради дужег бављења или сталног становања, а не и на одласке у хитним и потпуно оправданим случајевима, који неће трајати дуже од 3—6 месеци.

Према овоме дозволе за одлазак у иностранство могу се у оваквим случајевима издавати на молбу родитеља и старешине задруге дотичних младића, који у том случају преузимају на себе одговорност из чл. 56. Закона о устројству војске и морнарице, ако се ови не врате и на време не регулишу своју војну обавезу.

Но ово важи само за одлазак у земље у Европи, а не и у прекоокеанске.

2. — Поменута се забрана такође не односи на ниженаведене случајеве, пошто се има

сматрати да су дотични регулисали своју војну обавезу:

На ђаке којима је решењем надлежне војне власти одложена служба у кадру ради школовања;

На стално неспособне који као такви буду оглашени било при рекрутовању било за време службе у кадру;

На привремено неспособне који и на прегледу у 25 години старости буду нађени као неспособни.

3. — За доказ регулисане војне обавезе има служити:

Војничка исправа за све оне који су отслужили свој кадровски рок;

Уверење надлежног војног округа или кадровске команде за све остале случајеве.

4. — Жалбе противу издавања путних исправа за одлазак у иностранство не могу се подносити ни примати, пошто је ова забрана категорична и важи за све младиће од навршене 18 године па док не регулишу војну обавезу службом у кадру или на један од начина изложених у тачци 2 овог наређења.

(Службени војни лист 1930 год. — стр. 91.).

Закон о устројству војске и морнарице од 6. септембра, 1929. год., са изменама и допунама од 30. септембра, 1931. год.

Чл. 45. — ...За одлазак у иностранство на стално или привремено бављење дуже од шест месеци не смеју се издавати путне исправе младићима који у дотичној календарској години навршавају осамнаест година старости и све дотле док не отслуже свој обавезни рок у кадру, или док не регулишу сваку војну обавезу.

Дозволе за одлазак на краће бављење по специјалном послу и потреби, могу се издавати само по одобрењу Министарства војске и морнарице.

Чл. 20. — Малолетници не могу добити пасош без одобрења родитеља или старатеља.

Чл. 21. — Жени се не може издати пасош без одобрења мужа (ако је удата и живи с њиме); неудатом и несамосталном женскињу, без одобрења родитеља или старатеља.

Наравно да се при рапатрирању не могу узети ови услови у обзир.

Чл. 22. — Ниједан државни чиновник или службеник, не може добити загранични пасош или његову визу, док не поднесе званични акт његове за то надлежне предпостављене власти, да му је одобрено и за које време путвање као и за коју дражву.

Чл. 23. — Ако неко лице изгуби или му се украде пасош и то докаже пред надлежном влашћу и затражи нов пасош, — власт ће му исти дати пошто претходно обнародује губитак пасоша преко „Службених Новина” и „Полицијског Гласника”. Трошкове за ово обнародовање сноси сопственик изгубљеног пасоша. Амортизација у иностранству бива према прописима сваке земље као и обавештењем страних представништава.

Нов издати пасош у овом случају означаће се као дупликат.

Обнародовање губитка преко Службених новина и Полицијског гласника врши се кратким путем, без формалности из Грађ. суд. поступка о амортизацији изгубљених исправа.

Чл. 24. — При издавању пасоша, сѐм услова, да је молилац одговорио општим условима, који се траже за добијање путне исправе, потребно је испитати и материјалне прилике молиоца т.ј. да неће пасти у иностранству нашим представницима на терет, као и околност, да молилац неће шкодити добром гласу и интересима наше земље у иностранству.

Чл. 25. — На исти начин при издавању пасоша, треба имати на уму и разна ограничења, која су у пракси код разних држава, као и извештаје наших Заступништава на страни, те у таквим случајевима гледати да се лица склоне од путовања, како им она не би стварала непријатности и како се не би излагали излишним трошковима и дангуби. (На пр.: путовање у Северне Америчке Државе. Канаду и т. д.).

Чл. 26. — Одлуке за издавање путних исправа за прекоокеанске земље, доноси Министарство Социјалне Политике, а према Уредби и упуствима, које издаје у споразуму са Министарством Унутрашњих Дела.

Види чл. 57. овог Правилника.

Рокови пасоша.

Чл. 27. — Најмања важност (рок) пасоша може бити 1 месец дана. Обично пасоши се издају на 6 месеци или једну годину.

Овај се рок цени с погледом на посао ради кога се путовање подузима, као и на друге околности потражиоца пасоша. Ако има разлога, у пасошу се може назначити, да се по истеку рока, исти не може продужити, осим за најнужнији број дана, потребних за повратак у земљу.

У изузетним случајевима, где је очевидна потреба за издавање пасоша на дуже време, услед чешћег путовања, или дужег бављења у иностранству, може се пасош издати са роком до две године (на пр.: трговци, радници запослени на страни, студенти у иностранству).

На дуже време од две године апсолутно се никоме не може издати пасош.

По другој напмени Т. Бр. 55. и шестој напмени Т. Бр. 237. таксене тарифе Зак. о таксама „пасош не може бити издан на дуже време од три године.”

Алинеја 4. чл. 27. Правилника у противности је са овим законским одредбама.

Чл. 28. — Ако која власт налази, да се неком лицу не може из буди каквих разлога дати генерални пасош, т. ј. пасош за више путовања, то ће му онда издати пасош за „једно путовање” тако да се ова клаузула „једно путовање”, мора јасно означити, да је

потпуно видљива. Наравно да се оваквом пасошу са назнаком за „једно путовање”, мора и рок одредити према стварној потреби да се намеравано путовање изврши.

Чл. 29. — Ако пасош не гласи „за Европу” или „за иностранство”, онда се мора означити земља, куда молилац жели путовати и тада пасош важи за ту земљу.

Ако има стварна разлога, власти могу ускратити путовање у поједине државе, не визирајући за њих пасош. Али исто тако могу надлежне власти на молбу сопственика пасоша, проширити његову важност и за ону државу, за коју до тада није тражио, поступајући при томе исто тако пажљиво, као и при издавању пасоша за ту државу.

Чл. 30. — Сваки се пасош као и његова виза, може продужити-изменити, али под условима, који важе и за издавање нових пасоша.

Индивидуални пасоши.

Чл. 31. — Индивидуални су пасоши они, са којима може путовати само једно лице, т. ј. лице, на које пасош гласи.

Овим се пасошима не могу користити чланови породице; он је искључиво у важности за лице, на чије име гласи.

Заједнички пасоши.

Чл. 32. — Заједнички или породични пасоши су они, у којима су уписани сем мужа, још и жена, деца (млађа од 16 година). Наравно да је у овом случају потребно прилепити и женину фотографију, као и фотографију малолетника изнад 7 година.

Ако је жена уписана у заједничком пасошу, она може путовати једино у мужевљевој пратњи, али никако сама. Ако путује сама мора имати индивидуални пасош на своје име.

Такса за заједнички пасош, иста је као и за индивидуални.

Колективни пасоши.

Чл. 33. — Колективни пасош издаје се приликом путовања каквог већег друштва или какве корпорације, у циљу научном, спортском или томе слично, а по претходном одобрењу Министарства Унутрашњих Дела. Вођа овога друштва корпорације мора имати уредан засебан пасош. Наравно да за ове колективне пасоше треба прибавити и пристанак страних представника у погледу визирања.

Такса за колективне пасоше је иста као и за индивидуале.

Пропустница (Passe-avant)

Чл. 34. — Пропустница се даје лицу, које ма да уверава да је поданик Краљевине Југославије, не може то да докаже, а међу-

тим има хитну и важну потребу за путовање. Наравно и ове пропустнице се дају само несумњиво исправним лицима. Пропустницама се врши у најчешће случајева рапатрирање.

Такса на пропуснице износи по тач. 3) Т. Бр. 237. таксене тарифе Закона о таксама 20.— дин., кад им је рок до месец дана.

Чл. 35. — Пропустнице (Пас-аван) може свака власт да поручи код које било штампарије; једино формулар мора бити једнообразан и њега прописује Министарство Унутрашњих Дела.

Чл. 36. — Рок за ове пропустнице може бити најдужи три месеца. У стварно оправданим случајевима, пропустница може важити и за повратак (барањске избеглице и т. д.); иначе се издаје само за одлазак или пак за рапартирање лица, чије се држављанство не може јасно ду утврди.

Тач. 3. Т. Бр. 237. таксене тарифе Закона о таксама предвиђа „друге путне исправе са најдужим роком до месец дана”, и одређује им таксу у 20.— дин. — Ако то нису такве исправе, онда су по Зақ. о таксама пасоши.

Чл. 37. — Пропустнице се не могу у опште продужавати. За време трајања њиховог рока, свако је дужан да регулише своје стање односно држављанства и да набави формалан пасош.

Чл. 38. — Чим се изда овај пас-авант, власт која га је издала, дужна је, да покуша утврдити поданство молиоца преко Министарства Унутрашњих Дела, шаљући му што детаљније податке и документа, ако их дотично лице има. Наравно да и издавање пропустница условљава нека документа.

Чл. 39. — Чим се на овај начин регулише држављанство, пасош се молиоцу може издати, одузимајући му дату пропустницу (Passavant).

О визама

Чл. 40. — Виза је писмена клаузула на пасошу, којом власт оверава, да је сопственику пасоша на коме је виза дата, одобрен прелаз границе у коју другу земљу. Наравно да ова виза месне власти још не гарантује сопственику пасоша прелазак границе. Поред ове визе потребна је и виза Представника оне државе, у коју лице жели отићи, као и Представника оних земаља, преко којих транзитира.

Ова виза ставља се одмах при издавању пасоша и важи за оне земље, које су у њој казане.

Друга виза може се ставити приликом продужавања пасоша или по истеку рска прве визе или пак ако се правац путовања измени.

Чл. 41. — Пасоши без визе могу се давати једино нашим грађанима, који живе стално или привремено на страни, с тим да им је одобрен боравак тамо.

Чл. 42. — За давање виза надлежна је она власт, која је надлежна и за давање пасоша. Власти у земљи не могу давати пасоше без виза никоме, без одобрења Министарства Унутрашњих Дела.

Чл. 43. — Свака виза подлежи такси, прописаној од стране Министарства Финансија. Такса се у земљи наплаћује у таксеним маркама, које се лепе испод визе и прописно ниште, а у иностранству са назнаком ТБр. и наплаћене суме у динарима и у одговарајућој монети дотичне земље, као и под којим је бројем дневника касе заведена.

Такса за визу предвиђена је у Т.Бр. 238. таксене тарифе Закона о таксама, који је наведен код чл. 64. овог правилника.

Према 4. Напомени уз Т.Бр. 238. таксене тарифе Закона о таксама, изгледало би као да претходна улазна виза није неопходно потребна за улазак, бар за стране држављане, — пошто предвиђа да се на невизиране пасоше страних држављана има наплатити двогуба такса за визу.

Чл. 44. — Свака се виза мора исписати на државном и француском језику.

Чл. 45. — Визу потписује, као и пасоше шеф надлештва или његов опуномоћени заменик. Исто важи и за наша Представништва на страни.

Чл. 46. — Пошто пасоша има обичних и дипломатских, тако се и визе деле на обичне и дипломатске. Дипломатске визе, као и пасоше издаје Министарство Спољних Послова.

Чл. 47. — Виза се може дати само на пасоше, чији рок још није истекао. На застареле пасоше, није дозвољено стављати визу.

Рокови виза.

Чл. 48. — Виза се може дати за једно путовање, или пак за више путовања, т. ј. за време трајања рока визе (али не дуже од шест месеци).

Чл. 49. — Визе се обично дају *aller et retour* (одлазак и повратак); где није стављена оваква клаузула, дотично лице треба да узме од нашег Представника на страни за повратак.

Чл. 50. — Визе, које се дају за једно путовање морају се јасно означити да вреде за једно путовање; за остале пак визе, треба означити рок трајања (до шест месеци),

тако да лице са оваквом визом може путовати више пута, све док рок визе не истекне. Наравно да лице снабдевано перманентном визом, а уз то још и повратном, није обавезно јављати се нашим властима у земљи или на страни, приликом свога одласка или повратка.

Чл. 51. — Наравно да полициска власт може неком лицу из стварних разлога, ускратити давање перманентне визе. На ову одлуку лице се може жалити Министарству Унутрашњих Дела.

Чл. 52. — У сваком случају власт је дужна да прими увек молбу за издавање пасоша или визе, те да донесе било какву одлуку, на коју се незадовољна страна може жалити Министарству.

Чл. 53. — У случају ускраћивања пасоша или визе неком лицу, власт није обавезна саопштити му и разлоге за то.

Кад је већ чл. 47. овога Правилника дато право жалбе противу одбијања давања пасоша или визе, — онда је јасно, да првостепена власт мора изнети разлоге за своје одбијање.

Чл. 53. Правилника о необавезаности саопштавања разлога одбијања односи се према томе само на другостепену власт — Министра унутрашњих послова.

Чл. 54. — У погледу давања визе од стване наших Представништава на страни, важи све оно што и за давање пасоша.

Чл. 55. — При обнављању визе по истеку старе, важе сви услови, који су се тражили као и при давању прве визе или издавању пасоша.

Чл. 56. — О свима даним визама водиће се евиденција као и за издавање пасоша.

Исељенички пасоши.

Чл. 57. — За путовање у прекоокеанске крајеве у циљу рада-печалбе, издају се исељенички пасоши, за чије је издавање, а по уредби о исељавању, потребна дозвола од стране Министарства Социјалне Политике.

Исто тако не може се издати ни обичан пасош за прекоокеанске земље, ма било и на краће време (ма у коме циљу) без специјалног одобрења Министарства Социјалне Политике.

Начин рада — издавање путних исправа, као и остале инструкције по овим питањима, издаје Министарство Социјалне Политике и Министарство Унутрашњих Дела.

Закон о исељавању од 30. децембра, 1921.

год.:

§ 17. — Овлашћено транспортно предузеће сме издати путничку карту само оном лицу, које има све путне исправе прописане за исељенике.

§ 18. — Забрањено је издавање путних карата лицима испод 18 година, ако не путују с породицом или лицем, које је овлашћено пред влашћу од стране оца или стараоца.

§ 35. — Казни се: ...д) заступник предузећа овлашћеног у смислу § 10. ако издаје превозне карте лицима која нису снабдевена прописаним путним исправама, затвором до шест месеци и глобом од 200.— до 1000.— динара. Под исту казну потпада онај који је продао превозну карту лицу испод 18 година, ако нису испуњени услови § 18., не урачунавајући ту строже казне предвиђене за овај преступ...

Чл. 58. — Облик исељеничких пасоша прописује Министарство Социјалне Политике у споразуму са Министром Унутрашњих Дела и они се набављају од самога Министарства, а не преко Државне Штампарије.

Чл. 59. — Намештена лица на морским трговачким бродовима, имају у место формалних пасоша поморске службене књижице.

Ове поморске књижице издаје поморска власт, и то на основу нарочите дозволе управне власти.

При издавању ових дозвола, управне власти морају имати на уму услове за добијање заграничних пасоша.

Сва горња лица морају се и ако су снабдевена поморским књижицама. одазвати одмах сваком позиву војних или цивилних власти. (Види „Службени Војни Лист” бр. 12 од 6. априла 1921. год.).

Објаве за (унутрашњи саобраћај).

Чл. 60. — За путовање по унутрашњости Краљевине Југославије, нису обавезне нарочите објаве, али је ипак свако лице дужно.

да се на тражење полицијских или општинских органа, довољно легитимише.

Чл. 61. — Изузетно поједине бановине могу за своје подручје наређивати обавезно путовање с објавама (ово ће специјално важити за јужне крајеве), кад то стварне потребе затраже, али тек по одобрењу Министарства Унутрашњих Дела. Наравно да у овом случају треба одмах обавестити и суседне бановине.

Чл. 62. — По указаној потреби може Господин Министар Унутрашњих Дела одредити обавезно увођење објава за унутрашњи саобраћај.

Чл. 63. — Ове објаве биће на четвртини табака хартије исписане (или штампане) само нашим језиком; сем фотографије која ће се утиснути у врху објаве са леве стране, мора се унети и опис сопственика објаве, наравно са потписом лица, које је издало објаву, печатом надлештва, као и датумом издавања и време трајања.

Објаве се могу давати најдуже на три месеца дана и њима се ни у ком случају не може прећи граница наше Краљевине.

На свакој објави мора се утиснути и такса од 5 динара у таксеним маркама.

За ове објаве није потребна нарочита молба ради њеног добијања.

Списак лица, која су добили објаве, мора се тачно водити.

Објаве издају све полицијске власти и општинске власти у земљи.

Закон о таксама. Т. Бр. 56.:

За мали пасош или објаву — — 5. дин.

Напомена. За овај мали пасош или објаву наплатиће се једна такса само ако се у њега унесу најближи чланови породице: жена и деца; у противном ће се за свако лице наплатити и посебна такса.

Таксени и пристојбински правилник. Чл. 73.:

1. Такса по Т. Бр. 56. наплаћује се за издање објаве или сертификата за унутрашњи а и за погранични промет кад буде, без обзира у коме се крају наше државе издају.

2. Ова такса наплаћује се у таксеним маркама и лепи и ништи на објави односно сертификату.

3. При издавању ове објаве мора се имати у виду пропис Напомене уз Т. Бр. 56.

Такса

Чл. 64. — Таксе за издавање пасоша, као и за њихово продуживање и обнављање, наплаћују се од власти у Краљевини по ТБр. 55. и 56. Закона о Таксама, а у иностранству по ТБр. 237 а) б) и в) Закона о Таксама.

Осим ове таксе наплатиће се и такса за молбу (формулар) из ТБр. 1. Закона о Таксама.

Закон о таксама. Т. Бр. 55.:

За ванграничне пасоше:

а) за време до шест месеци закључно
— — — — — — — — — 50.— дин.

б) за време преко шест до дванаест месеци — — — — — — — — — 100.— дин.

в) за сваку даљу годину још по — 100.— дин.

г) за исељенички пасош за Америку и прекоморске крајеве — — — — — 250.— дин.

1. Напомена. За свако продужење визе у земљи која је истекла плаћа се — — 30.— дин.

2. Напомена. Пасош не може бити издан на дуже време од три године.

3. Напомена. Лицима којима страна власт или којима страна дипломатска претставништва дотичне земље ускрате даље путовање или улазак у њихову земљу као и лицима која се у року од десет месеци врате у нашу Краљевину, вратиће се наплаћена такса за исељенички пасош по одбитку редовне таксе из тач. а) односно тач. б).

Таксени и пристојбински правилник. Чл. 72.:

1. По тач. а), б) и в) Т.Бр. 55. наплаћује се такса када се од власти у нашој Краљевини било издају, продужују или обнављају вангранични пасоши према времену за које се издају.

2. Лица која стално станују у нашој земљи, када путују у ма који прекоморски крај (изузев Енглеске), без обзира на разлог путовања, плаћају таксу из става г) Т. Бр. 55. за исељенички пасош.

3. Ова лица ако се у року од десет месеца од дана издања пасоша, врате из дотичног прекоморског краја у Краљевину или којима страна власт или страна дипломатска представниш-

тва дотичне земље ускрате ма на који начин даље путовање или улазак у њихову земљу, могу у року за двадесет дана од дана кога су се у отаџбину вратили или од дана кога им је виза пасоша ускраћена тражити повраћај таксе. На основу поднетог пасоша и последње визе утврдиће се благовременост тражења.

4. Лицу, које се благовремено обратило за повраћај вратиће се такса из тач. г) Т. Бр. 55, по одбитку таксе за пасош из тач. а.) или б) овог тарифног броја, с обзиром на време које је провео на путу.

5. Лицима која својеволјно одустану од путовања не може се ни у ком случају вратити такса из Т. Бр. 55.

6. Лицима која су стално настањена у коме од прекоморских крајева када са пасошем нашег консуларног представника из тога прекоморског краја, допутују у отаџбину или у који европски крај па ту, продужују или обнављају пасош за поновни повратак у прекоморски крај, наплатиће се такса из тач. а) односно б) или в) Т. Бр. 55. с обзиром на време за које се продужује или обнавља пасош, а не и такса из тач. г) овог тарифног броја, пошто се у овом случају не могу ова лица сматрати као исељеници. Тако исто и студенти, који ради продужења студија, путују у који прекоморски крај, не плаћају ову таксу из тач. г) Т. Бр. 55. али су њихови родитељи дужни најдаље у току седмога месеца од дана издања пасоша поднети доказе, кад је дотично лице заиста уписано тамо на дотичном универзитету. Не учине ли то наплатиће се од њих такса по тач. г) поменутог тарифног броја. У случају да дотично лице нема

родитеља за истинитост и евентуалну таксу јамчиће које друго сигурно лице, које такође мора поднети горње доказе. Исправност доказа цениће полицијска власт, која је дужна о овим лицима водити и потребну евиденцију.

7. Такса за пасоше издане у земљи плаћа се у таксеним маркама, које се лепе и ниште на самом пасошу.

8. Ради тражења пасоша мора се поднети молба за коју се такса плаћа по Т. Бр. 1. таксене тарифе.

9. Приликом изласка из наше земље странци не плаћају никакву таксу за визу пасоша.

10. Странци и наши поданици, који продужавају рок визи у земљи, плаћају таксу из прве Напомене уз Т.Бр. 55. Такса се плаћа у таксеним маркама и лепи на самом пасошу.

Закон о таксама. Т.Бр. 237.

За издавање, продужавање и обнављање пасоша Југословенских држављана:

- 1) за редован вангранични пасош:
 - а) за време до шест месеци закључно — — — — — 50.— дин.
 - б) за време преко шест до дванаест месеци закључно — — — — — 100.— дин.
 - в) за сваку даљу годину још по 100.— дин.
- 2) за исељенички пасош за Америку и прекоморске крајеве — — — — — 250.— дин.
- 3) за друге путне исправе са најдужим роком од месец дана — — — — — 20.— дин.

1. Напомена. Радници запослени у иностранству и студенти који тамо бораве ради школовања плаћају половину таксе из тач. 1. овог тарифног броја.

2. Напомена. Државни службеници и лица која бораве у иностранству било по званичној дужности или у специјалној мисији Краљевине, добијају пасош без наплате таксе.

3. Напомена. Сиромашна лица која стално живе у иностранству добијају пасош без наплате таксе, ако своје стање сиромаштва докажу уверењем изданим од стране надлежне власти.

4. Напомена. Лица која Краљевска заступништва рапатрирају због сиромаштва и лица која стране власти отпремају у Краљевину и траже путну исправу без наплате таксе, као и војна лица која се враћају у Краљевину ради удовољења војној дужности, добијају путну исправу за путовање у домовину без наплате таксе.

5. Напомена. Министар финансија може на предлог Министра иностраних послова привремено ослободити таксе из тач. 1. и из 1. Напомене овог тарифног броја раднике, који због економске кризе остану у иностранству без посла.

6. Напомена. Ни једна власт не може издати редован вангранични пасош на време дуже од три године; но ако се издају какве друге путне исправе, које не могу важити више од месец дана, наплатиће се такса по тач. 3. овога тарифног броја.

7. Напомена. Све консуларне власти и оне које ту дужност отправљају, водиће нарочити списак о југословенским држављанима у своме кругу и о узимању и обнављању пасоша.

8. Напомена. Краљевска заступништва на страни дужна су настојати законски или уобичајеним путем, да сви држављани Краљевине имају пасоше и на време да их обнављају.

При обнављању пасоша мора се такса наплатити и за време за које је пропуштена наплата ове таксе због необнављања на време, а наплатиће се на старом примерку пасоша који остаје у архиви дотичне власти која је обновила пасош.

9. Напомена. Прописи 3. Напомене уз Т.Бр. 55. таксене тарифе важе и овде.

Таксени и пристојбински правилник. Чл. 185.:

1. Све таксе које се код наших консуларних власти полажу, плаћају се у готовом новцу по курсу, који ће одређивати повремено Министар Финансија.

2. Наплаћени новац шаље се месечно, а најдаље тромесечно Главној Државној Благајници у Београду, у оној монети како је наплаћен. На који ће се начин новац слати издаће потребна упутства Одељење државног рачуноводства Министарства финансија.

3. За наплате таксе у готовом новцу све наше консуларне власти и мисије на страни морају водити дневник наплате таксе, који ће садржавати ове рубрике: а) редни број; б) дан, месец и година наплате таксе; в) назначење предмета по коме је такса наплаћена и броја под којим је исти заведен; г) тарифни број по коме је такса наплаћена; д) износ таксе у монети у којој је ова наплаћена; ђ) одговарајући износ у динарима; и е) примедба.

4. На сваком писмену, по коме је такса наплаћена, одређени чиновник мора назначити, на оном месту где је требало прилепити марке, колику је таксу наплатио и у којој монети, по коме тарифном броју и под којим је редним бројем дневника завео ову таксу у „дневник на-

плате таксе", па ће испод овога назначења ставити датум наплате и то потписати.

5. Све консуларне власти дужне су извештаје о целокупној наплати такса у динарима у једном месецу слати сваког месеца Одељењу пореза Министарства финансија.

Таксени и пристојбински правилник. Чл. 185.

За наплату таксе из Т.Бр. 137. таксене тарифе за ванграничне пасоше важе такође прописи тач. 2, 3, 4, 5, 6 и 8 члана 72. овога Правилника.

Закон о таксама. Т.Бр. 238.

За визу пасоша:

1) Страних држављана

а) за улазну визу с роком од шест месеци која важи за више путовања — — 130.— дин.

б) за улазну визу с роком до три месеца која важи за једно путовање — — 65.— дин.

в) за транзитну визу с роком до месец дана, која важи за једно путовање преко територије Краљевине без права задржавања — — — — — 13.— дин.

г) за два транзитна путовања у року од два месеца без права задржавања — 26.— дин.

д) у случајевима где страна заступништва од југословенских држављана наплаћују за визу пасоша таксу која је већа од предње, наплатиће се од држављана односне државе онолика такса колику дотична страна заступништва наплаћују од југословенских држављана.

ђ) за визу пасоша страних држављана где постоји нарочити споразум такса се наплаћује по споразуму.

е) за улазну или транзитну визу руских избеглица са роком до месец дана за једно путовање — — — — — 10.— дин.

ж) лица која страна заступништва или стране власти рапатрирају због сиромаштва добијају визу пасоша на тражење страног заступништва или стране власти, уз услов узајамности, без наплате таксе.

з) страна лица која путују у Краљевину по позиву југословенских државних власти, добијају визу пасоша без наплате таксе.

2) за визу пасоша југословенских држављана — — — — — 10.— дин.

1. Напомена. Југословенски поданици који се рапатрирају и сиромашна лица која се враћају у домовину, и у опште сви југословенски држављани који добијају пасош без наплате таксе, добиће и визу без наплате таксе.

2. Напомена. Министар финансија може у споразуму са Министром иностраних послова таксу из тач. 1. овог тарифног броја повећати, смањити или од исте ослободити.

3. Напомена. У хитним случајевима може Краљевско заступништво издати бесплатну визу страним држављанима, ако то траже интереси Краљевине, но у таквим случајевима заступништво, које изда бесплатну визу, известиће Министарство иностраних послова коме, када, на чије тражење и из којих разлога је издало бесплатну визу.

4. Напомена. На невизиране пасоше страних држављана пограничне власти наплаћиваће двоструку таксу из тач. 1) б) односно 1) в) овог тарифног броја, с тим да рок улазне визе не може бити дужи од месец дана, а рок транзитне визе не може бити дужи од 48 часова.

Предња одредба се не односи на оне стране држављане, који су ослобођени од дужности

визирања пасоша, ни на случајеве транзитне визе, за које је предвиђена нарочита снижена такса.

5. Напомена. Кад власти у Краљевини визирају пасош за повратак у Краљевину оном страном држављанину, који већ борави у земљи, наплаћиваће визу по тач. 1) овог тарифног броја.

6. Напомена. За визирање посмртних пасоша, изузев пасоша југословенских ратника, наплаћиваће се двострука такса по тач. 2) овог тарифног броја.

Таксени и пристојбински правилник. Чл. 185. а.

1. За визу пасоша поред таксе из Т.Бр. 238. плаћа се и такса за молбу из Т.Бр. 1. таксене тарифе. Изузетно лица која су ослобођена плаћања таксе за пасош по прописима 2. и 4. Напомене уз Т.Бр. 237. таксене тарифе неће плаћати ни таксу из Т.Бр. 1. Ове одредбе важе и за оне случајеве где је самим споразумом са страном државом тако одређено.

2. Ко не искористи визу нема права на повраћај плаћене таксе.

3. Ако се улазна виза употреби за транзитну, разлика у такси неће се враћати.

4. Све олакшице код туристичких виза, као и овлашћења да се транзитне визе на извесним пругама могу издавати и у возу, остају и даље у важности до њихове измене.

5. Визе пасоша страним дипломатама заступницима издају се бесплатно по узајамности.

6. Све визе које издају пограничне власти на основу 4. Напомене уз Т.Бр. 238. подлеже двострукој такси из тач. 1) б) односно в) без

обзира на прописе тач. 1) под д) овог тарифног броја.

7. Краљевска заступништва на страни дужна су водити регистар бесплатно издатих виза.

Наређење Министра финансија Д. Р. Бр. 72204. од 1. јула, 1925. год.:

Да би се у наплати такса за визу пасоша како у Краљевини тако и код наших дипломатских и конзуларних преставника на страни једнообразно поступало наређујем:

1. Да наше власти у Краљевини наплаћују таксе за визу пасоша на следећи начин:

а) од поданика оних држава са којима имамо споразум да се таксе за визе пасоша наплаћују према курсу златног франка, обрачун такса вршиће се до даљег наређења по курсу: један златан франак раван 13.— динара у новчаницама.

б) од поданика оних држава, које нису усвојиле горњи начин обрачуна као и оних, с којима немамо закључене споразуме таксе за визе пасоша наплаћиваће се у оном износу и оној монети, колико дотична дипломатска или консуларна власт у нашој земљи наплаћује за исту визу од наших поданика.

2. Да наше дипломатске и консуларне власти у иностранству наплаћују таксе за визу пасоша на овај начин:

а) У државама, са којима имамо споразум, да се таксе за визу пасоша наплаћују од њихових поданика према курсу златног франка, ову таксу наплаћивати у монети дотичне земље према курсу златног франка који ће одредити тамошња надлежна финансијска власт или ако овога нема, онда према курсу долара за претходна два месеца рачунајући један долар раван пет златних франака.

б) У државама које нису усвојиле горњи начин наплате као, и у државама с којима немамо споразума такса за визе наплаћиваће се у оном износу и оној монети колико дотичне надлежне власти наплаћују за исту визу од наших поданика.

в) У случајевима када наше дипломатске или конзуларне власти издају визе страним поданицима који нису поданици оне земље где се визе издају, такса за визе наплаћиваће се у оном износу и оној монети, колико дипломатска или конзуларна власт дотичног поданика наплаћује за исту визу од наших поданика.

г) Све остале таксе које се наплаћују по реципроцитету наплаћиваће се по прописима закона о таксама у монети дотичне земље а према средњем берзанском курсу папирног динара за претходна два месеца.

Чл. 65. — Такса за издавање пропуснице (Passe-avant) иста је као и за пасоше и наплаћује се по ТБр. 55., односно ТБр. 237. Закона о Таксама.

Тач. 3) Т.Бр. 237. предвиђа и друге путне исправе са најдужим роком до месец дана и са таксом од 20.— дин.

Према томе пропусница до месец дана рока плаћала би 20.— дин., а преко месец дана пасошку таксу.

У сваком случају пак и таксу из Т.Бр. 1.

Чл. 66. — Такса за визу пасоша нашим држављанима наплаћује се од власти у земљи

по ТБр. 55, нап. 1. а у иностранству по ТБр. 238. тач. 6. Закона о Таксама.

Види Т.Бр. 55. и Т.Бр. 238. таксене тарифе Закона о таксама наведене код чл. 64. овога Правилника.

Чл. 67. — Такса за исељеничке пасоше наплаћује се у земљи по ТБр. 55. тач. г.) а у иностранству по ТБр. 237. тач. г.) Закона о Таксама.

Види Т.Бр. 55. и Т.Бр. 237. Зак. о таксама, наведене код чл. 64. Правилника.

Важно је напоменути, да предвиђајући за исељеничке пасоше једну таксу од 250.— дин., законодавац није предвидео рок, односно време на које се ти пасоши издају. У сваком случају они (према 2. Напомени уз Т.Бр. 55. и 6. Напомени уз Т.Бр. 237. Зак. о таксама) не могу важити на дуже од три године.

Завршна наређења

Чл. 68. — Овим Правилником замењују се сви прописи који су постојали о издавању и визирању путних исправа нашим грађанима, како у ранијим границама Србије и Црне Горе тако и у осталим покрајинама, као и Правилник о издавању и визирању путних исправа од 1921, год., у колико се косе са овим Правилником.

Чл. 69. — Овај Правилник о издавању и визирању путних исправа за грађане Краље-

вине Југославије, ступа на снагу од дана обнародовања у „Службеним Новинама” и препоручујем свима властима у земљи да се по њему у свему управљају.

Обнародован у Службеним новинама Бр. 85.
— XVIII од 24. априла, 1924. год.

